

LÁ THƯ MỤC VỤ

Tôi tình cờ được xem một video clip trên mạng do Dòng Tên Việt Nam thực hiện về nơi mà Cha Đắc Lộ (Alexander de Rhodes) đã đặt những bước chân đầu tiên lên đất Đàng Ngoài là Cửa Bạng ở Thanh Hóa. Cha Đắc Lộ đi cùng một thương thuyền Bồ Đào Nha (Portugese) xuất phát từ Macao dự tính đến Thăng Long truyền đạo nhưng bị bão lớn nên chiếc tàu mới giạt vào Cửa Bạng.

Đây là một sự kiện mang tính bất ngờ. Khi giáo sĩ Baldinotti, người Ý, Dòng Tên, vì không biết tiếng Việt nên không thể truyền giáo được, đã viết thư lên Bề trên xin cử những thừa sai thông thạo tiếng Việt đến Đàng Ngoài truyền giáo. Cha Đắc Lộ, lúc ấy, đang ở Đàng Trong, được Bề trên chọn lựa cử ra Đàng Ngoài. Để chuẩn bị cho chuyến hành trình này, Bề trên đã gọi cha về Macao tháng 7-1626. Ngày 12-3-1627, cha Đắc Lộ cùng với cha Phêrô Marques xuống tàu rời Ma cao đi Đàng Ngoài. Tàu gặp bão lớn đánh giạt vào Cửa Bạng – Thanh Hoá đúng vào ngày Lễ Thánh Cả Giuse 19-3-1627 (x. *Alexandre de RHODES, Lịch Sử Vương Quốc Đàng Ngoài, B.d. Hồng Nhuệ*).

Cái tình cờ ngoài dự kiến của nhà truyền giáo lại là cái hữu ý trong sự quan phòng nhiệm mầu của Thiên Chúa. Cái điều không may mắn trong đêm tối của bão tố lại là hồng ân lớn lao mà Thiên Chúa dành cho xứ Thanh. Con bão định mệnh lịch sử ấy đã quét sạch tất cả những gì còn u uẩn trên bầu trời, dưới mặt đất Cửa Bạng để ghi lên đó dấu ấn Ôn Cứu Độ. Ngày 19-3-1627, biến cố diễn ra tại Cửa Bạng đã đi vào lịch sử Giáo Hội Công Giáo tại Việt Nam nói chung và Thanh Hoá nói riêng như là sự khởi đầu một công trình mới của Thiên Chúa tại nơi đây.

Cũng tại Thanh hoá, hai nhà thờ đầu tiên ở Đàng Ngoài – dấu chỉ hữu hình của cộng đoàn Kitô giáo - đã được cha Đắc Lộ dựng lên tại Vân No và An Vực. Từ những cộng đoàn tiên khởi này, bình minh của Chân Lý Cứu Độ chiếu sâu vào đất liền, lan toả ra phía Bắc, rồi ngược vào Miền Trung và bừng sáng trên toàn Đất Việt. (*Trích từ nguồn internet*).

Những ai từng sống tại Nha Trang hay có dịp tới Nha Trang đều biết Giáo Xứ Ba Làng ở đó. Đây là Giáo Xứ được thành lập sau cuộc di cư 1954. Giáo Xứ Ba Làng gốc vẫn còn hiện diện ở chỗ cũ từ thời cha Đắc Lộ còn truyền giáo. Tôi chưa đến Ba Làng ở Thanh Hóa, nhưng đã có dịp thăm Giáo Xứ Ba Làng ở Nha Trang. Giáo Xứ này là nơi xuất thân của Đức Tổng Giám Mục Giuse Nguyễn Chí Linh, chủ tịch đương nhiệm của Hội Đồng Giám Mục Việt Nam và cũng là nơi xuất thân của nhiều linh mục, nam nữ tu sĩ trong và ngoài nước.

Hạt giống đức tin do cha Đắc Lộ gieo xuống, đã làm trở sinh nhiều hoa trái cho Giáo Hội Việt Nam. Cha Đắc Lộ cũng như rất nhiều nhà truyền giáo của bốn thế kỷ trước đã không mệt mỏi đi rao giảng Tin Mừng theo lệnh truyền của Chúa Giêsu Phục Sinh trước khi Người về trời: “*Các con hãy đi khắp thế gian, rao giảng Tin Mừng cho mọi tạo vật*” (Mc 16:15). Sứ mạng mà Chúa Giê-su trao cho Giáo Hội trong ngày Chúa lên trời đã được thực hiện không ngừng nghỉ từ thời các thánh tông đồ cho đến bây giờ. Còn chúng ta thì sao? Chúng ta có thực thi sứ mạng Chúa trao cho chúng ta hay không? Chúng ta có dám rời bỏ cái tháp ngà thoải mái với đủ mọi tiện nghi và phương tiện để sinh hoạt là Trung Tâm các Thánh Tử Đạo Việt Nam (Holy Vietnamese Martyrs Centre) của chúng ta, để mang Tin Mừng đến cho những cư dân sống chung quanh đây chưa? Tôi nghĩ rằng chúng ta chưa hề nghĩ tới sứ mạng này, mà chúng ta chỉ lo thu vén, bảo vệ cơ sở vật chất của chúng ta và lo tổ chức các việc đạo đức hay phụng vụ của chúng ta, hơn là áy náy về việc đã thực hiện sứ mạng rao giảng Tin Mừng mà Chúa Giêsu Phục Sinh đã trao phó hay chưa.

Tôi không nghĩ chúng ta phải đi giảng đạo như các Chứng Nhân Giê-ho-va, hay các anh em Tin Lành khác, để lôi kéo người ta gia nhập Giáo Hội Công Giáo của chúng ta. Nhưng có một việc tôi nghĩ mọi người ai cũng đều có thể làm được, là chúng ta cố gắng sống tốt lành, thực thi công bình bác ái, giúp đỡ người khác ngay tại nơi mình làm việc hay sinh sống. Chúng ta có giảng về đạo của chúng ta hay biết mấy, mà chúng ta sống nhiều khi còn thua những người ‘ngoại đạo’, thì lời giảng của chúng ta sẽ vô ích, vì người ta sẽ nhìn ‘quả mà biết cây’ và đánh giá về đạo của chúng ta chẳng tốt đẹp gì khi thấy chúng ta sinh ra toàn quả xấu. Còn nếu chúng ta sống tốt lành, sống bác ái yêu thương, biết san sẻ cho người nghèo khó, biết nghĩ đến người khác, thì không cần phải nói hay, giảng hay, người ta cũng sẽ thấy những việc tốt lành chúng ta làm ‘mà ngợi khen Cha chúng ta ở trên trời’.

Hơn nữa, chúng ta có rất nhiều hội đoàn, tức rất nhiều hội viên Công giáo Tiên Hành. Nhưng đại đa số các hội viên ấy không làm gì hơn những giáo dân khác, trừ bộ đồng phục mặc trong các ngày lễ và cho các buổi tiệc tùng. Ước chi các hội viên ấy thành các chiến sĩ truyền giáo, thành các chuyên viên loan báo Tin Mừng, để Nước Chúa được mau trị đến.